

13.05.2014

Sotep/11

11

Helsingin kaupungin ja valtion välinen kuntaan osoittamista ja kotoutumista koskeva sopimus

HEL 2013-013245 T 00 01 06

Esitysehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta esittää kaupunginhallitukselle liitteenä 2 olevan Helsingin kaupungin ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen välisen kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämiseksi olevan sopimuksen hyväksymistä ja että se oikeuttaa sosiaali- ja terveysviraston virastopäällikön allekirjoittamaan liitteenä kaksi olevan sopimusehdotuksen Helsingin kaupungin puolesta.

Esittelijän perustelut

Kotoutumisen edistämiseksi annetun lain (1386/2010, jäljempänä kotoutumislaki) 41 §:n mukaan kunta voi tehdä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (jäljempänä ELY-keskus) kanssa sopimuksen kotoutumislain 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen henkilöiden kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämiseksi. Sopimuksen tekeminen on kotoutumislain 44 §:n mukaan valtion maksamien kotoutumislaisissa tarkoitettujen toimenpiteiden kustannusten korvaamisen edellytyksenä.

Uudenmaan ELY-keskus on edellyttänyt nykyisen vuonna 2008 kaupungin ja Uudenmaan työvoima- ja elinkeinokeskuksen (TE-keskus) pakolaisten vastaanotosta sekä pakolaisista aiheutuvien kustannusten korvaamisesta tehdyn sopimuksen päivittämistä lainsäädännöllisten ja sopijaosapuoleen liittyvien muutosten vuoksi 31.12.2013 mennessä. Sopimuksen päivittäminen siirtyi sopimusteknisistä syistä vuodelle 2014, mistä ei aiheudu haittaa kaupungille.

Sopimuksen päivittämistä koskevista neuvotteluista on vastannut sosiaali- ja terveysvirasto, koska sosiaalivirasto on allekirjoittanut aiemman sopimuksen Helsingin kaupungin puolesta ja pakolaisten vastaanoton ensivaiheen palvelut järjestetään sosiaali- ja terveysviraston maahanmuuttoyksikössä. Uuden sopimuksen on tarkastanut kaupungin kanslian oikeuspalvelut – osasto.

Uusi sopimus perustuu Uudenmaan ELY-keskuksen yhtenäistämään sopimusmalliin ja vastaa keskeisiltä osiltaan nykyistä sopimusta. Sopimusta esitetään tehtäväksi toistaiseksi voimassa olevana ja avoimena sopimuksena, jolloin vastaanotettavien pakolaisten määrää

ei sopimuksessa määritellä suuren, muista vastaanottokeskuksista Helsinkiin kohdistuvan itsenäisen muuton vuoksi.

Muut muutokset nykyiseen sopimukseen verrattuna koskevat pääasiallisesti pakolaisten vastaanoton lainsäädäntöön tehtyjä muutoksia sekä kaupungin kotouttamisohjelmaa. Kotoutuslain 44 §:n mukaan valtion maksamien kotoutuslaissa tarkoitettujen toimenpiteiden kustannusten korvaamisen edellytyksenä on 41 §:ssä tarkoitettun sopimuksen lisäksi se, että kunta on laatinut 32 §:ssä tarkoitettun kunnan kotouttamisohjelman. Sopimuksessa Helsingin kaupungin kotouttamisohjelman katsotaan muodostavan kaupungin yhteisen strategiaohjelman kotoutumista koskevat linjaukset sekä toimenpiteet.

Sopimuksen liitteenä on Työ- ja elinkeinoministeriön ohje kotoutumisen edistämistä koskevan lain (1386/2010) mukaisten kustannusten korvaamisesta kunnille ja korvausten haku- ja maksulomakkeet. Valtion laskennallisten korvausten piiriin kuuluvia henkilöitä oli vuonna 2013 yhteensä 2260, joista uusia ensimmäiseen kuntaan vastaanotettuja sopimuksen henkilöpiiriin kuuluvia henkilöitä oli 500. Laskennallisten korvausten määrä oli yhteensä 4 423 690 €. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen hakemat korvaukset muista kustannuksista olivat vuonna 2012 yhteensä noin 12 miljoonaa euroa, johon sisältyvät nykyisen varhaiskasvatusviraston kustannukset noin 380 000 euroa. Opetusviraston hakemien korvausten määrä oli noin 15 000 euroa. Vuoden 2013 osalta haettavien muita kustannuksia koskevien korvausten kokonaismäärä ei ole vielä tiedossa.

Kotoutus- ja maahanmuuttopoliittinen ministerityöryhmä esitti syksyllä 2013 kunnille vetoamisen varautumisesta suurempaan pakolaisten vastaanottoon Suomen hallituksen päätettyä nostaa vuonna 2014 Suomen pakolaiskiintiötä 1050 henkilöön etenkin Syyrian kriisin johdosta. Kaupunginkanslia on neuvotellut varautumisesta 50 syyrialaispakolaisen vastaanottamiseen. Valtionhallinnon puolelta (TEM:in kirje ELY-keskuksille) on huhtikuun lopussa ilmoitettu Helsinkiin voitavan sijoittaa tällä hetkellä 30 syyrialaispakolaista. Syyrialaispakolaisten vastaanottoon on päädytty yleisinhimillisen harkinnan tuloksena ja vastuunottona Suomen valtion antamiin kansainvälisiin sitoumuksiin yhteistyössä pääkaupunkiseudun kuntien kanssa. Syyrialaispakolaisten vastaanotto lisää vastaanotettavien pakolaisten määrää muun pääasiassa itsenäisestä muutosta aiheutuvan vastaanoton lisäksi.

Vuoden 2014 syyrialaisien vastaanoton järjestelyjä koskevassa suunnitelmassa esitetään asuntojen varaamista suoraan Helsingin kaupungin vuokra-asuntokannasta, josta aiheutuu kiinteistövirastolle

kustannuksia. Sosiaali- ja terveysvirastossa syyrialaisien vastaanotto edellyttää henkilöstön lisäresursointia kahdella henkilötyövuodella, mikä ei tällä hetkellä sisälly viraston talousarvioon. Tosiasialliset kustannukset voivat vaihdella merkittävästi riippuen erityispalvelujen tarpeesta.

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Sari Karisto, maahanmuuttajapalvelujen päällikkö, puhelin: 310 37579
sari.karisto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 OHJE, KOTOLAIN MUKAISTEN KUSTANNUSTEN KORVAUS KUNNILLE
- 2 Sopimus
- 3 HEL 2013-003734 Uudenmaan ELY-keskuksen ja alueen kuntien yhteistyö pakolaisten vastaanottoon liittyen
- 4 HEL 2013-003734 Kuntien vastaanottosopimusten uusiminen ja korvaukset 19.8.13
- 5 Nykyinen sopimus pakolaisista aiheutuvien kustannusten korvaamisesta
- 6 Tiedote syyriapakolaisten vastaanottamisesta